

Notica o zidavi nove cerkve : "Novo cerkev pri sv. Križu bomo zidali, bo veljala čeu 40.000 gold.; ker še mojstra nimamo, bi bilo dobro, ako bi se kak prav mojster v kratkem oglasil."

Dopisi. Od sv. Trojica na Štajerskem, poročā J.Ž. - Novice,
27. avgust 1862, L. XX., list 35, str. 294.

(Napis nad zakristijskim vratmi, kamenita originalna ornamentirana plošča z napisom: W:H:V:S:C:F:V:S:G:S:F, 1640.

1. j. n. i. s. t. d. i. s. e. K. i. r. c. h. a. u. s. b. a. v. t. w. o. r. d. e. n.

Oprava vsa iz prve pol., bolj srede 18. stol.

Pravokotna ladja s kapelami kot kamniška in oratorij nad njimi ter pravokoten prezbiterij kot pri kapucinskih stavbah. Fasada ima dva stolpa, eden je za prezbiterijem / = tretji /.

(V samostanu votivna slika Hanss Glöckhösch purger und Landsman zu Radkersburg, 1642, platno, dobro. Marija sedeča do pasu, pred seboj na mizi ali podstavku odviija Dete, ki drži sadje v levi roki, poleg nekaj sadežev. Slika dobra, ostan ki krepiranega firneža, in bržkone bolus grund prejeden, ker ima zelo čudno rdečo barvo.)

V refektorju na stropu slika sv. Trojice, na desni spodaj podpis: Fr. Wenceslaus Pannosch Auguste pinxit 1758.

Stele, XXIX, 14.12.24.

(Cerkev se omenja v knjigi Marburger Taschenbuch für Geschichte, Landes und Sagenkunde der Steiermark und der an dieselben gränzenden Länder. Von. dr. Gustaf, Rudolf Puff. Graz 1859 A. - ^{an}eykanis ^mErber., na strani 188. A. C. je bila posvečena 5. jun. 1636.

Stele, XXXIV, 1925, str. 44.

Marburger -aschenbuch für Geschichte, Landes und Sagenkunde
der Steiermark und der an dieselben gränzenden Länder. Von. dr. Adolf
Gustaf Puff. Graz 1859. A. Leykanis Erber.

Na str. 93 c. sv. Trojice: Stari baročni oltar Schnitzarbeit erinnert
an den Meister der Schnitzereien zu st. Sebastian in Karnachlah.

Stele, XXXIV, 1925, str. 44
Slika zunanišine c. in okolice.
Il. Slov. 1930. L. VI, št. 11, str. 84.

Epitaf Ferdinanda Trautmanstorfa - po l. 1627. Heraldichen. Ob straneh dva
"valvasorska" rimska vojščaka s sulico in ščitom. Zelo lep.

Desno dvojni heraldični epitaf. Bel marmor, še gotoka tradicija v viti-
častem okrasju. Ca. 1600? - Oba slavoloka sta vzdana levo in desno ob slavolo-
ku.

Ceve, Zap. XV. str. 20. - 28. X. 1950.

Slika cerkve in samostana, ki je bil ugrajen l. 1662 za avguštincev, l. 1811
samostan prevzeli svetni duhovniki, l. 1854 pa frančiškani.

Il. Slov. 1926, št. 36, str. 61.

III Refektorij: Slika sv. trojice na stropu ima podpis: Fr. Woneegle
Pannosch Auguste: pinxit 1758, podaj je grb in napisni trak: Ferd. Ernest
Comes a Trautmansl: Slika mestna razpokana in je nevarnost da se barva zač
ne luščiti, ker se že kaže ob robovih razpok beli grund. Stele, LXIX, str. 8

pod prižnico vzidana 2 napisna kamna. eden z grbom in lepima reljefoma- vojščakoma, drugi spomenik Ferd. Ernesta Komara de Trautmanstorf 1697. Prvi na črnem kamnu, nekako iz iste dobe, a ga v naglici nisem uspel čitati, ker

je precej zakrit. Na nasprotni strani slavaloka je plošča z dvojnimi grbom. Nad vhodom v lavretansko kapelo je napis: Ihr excell: die hoch: vnd wollgeb: F:F: Maria Elisab. Graffin zu Trarmonstorf geb: grafen Kislín hat zu ehren der heiligen Jungfrau vnd mueter gotes mariae diese Lavreta Capeln paven lassen anno 1693. Kapeli za mrežo xx stari hiši oblečena črna m. bpžja. kip iz lesa takozv. Virgo Lauretana. je v bogatem rokoko okviru, ob straneh 2 lepa rokoko svečnika. tabernakelj nov. Slike podpisane, Giacomo Brolo di Gemona dipinx 1882. zgoraj

posnetek lesenega srednjeveškega križa, italjanskega izpred renes. Nad drugim vhodom dvojen grb s krono.

Slika v vel. oltarju, sv. Trojica, precej groba. V pravem seg. oltarju lepa rokoko slika Krista na križu, deloma močno otemnela, sicer dobro ohranjena. Čeden tudi sv. Jožef v istem oltarju.

Čedne male, rezljane klopi.

V drugem slika sv. petra in škapulir. M. božje. Spodaj še, groba pa interesantna v svoji primitivnosti, žal. M. božja v pozno rokoko okviru.

3 oltar grob sv. Florijan, precej grob, a interesanten sv. Vid v kotlu. In glava Ecce homo, grobo - izrazita.

4. oltar sv. ^{Patruj} ~~Kankracija~~, lesen. Lepa figura, pa dvomim, da je arhitektura

istočasna. Kip lep rokoko. Menzo drži kamnit putto, ki drži nad glavo skodelo - mogoče iz prejšnje cerkve kropilni kamen.

„adnji oltar V.božje, zelo v temi - rokoko reminiscence v arhitekturi pa bržkone iz 19.stol. Kip čisto gotogo.

nasproti na juž. strani nov dobri pastir v arhitekturi kot sv. Patricijstar. me potrjuje v tem, da je arhitektura sv.Patricija in oltarja juž.stene sv.Franč. Ksav. nova(kip tudi tu star - rokoko).

V 2 juž. oltarju slika sv.Roka in rokoko mušenice, čedni. Spodaj groba kopija Virgo Mater Boni Consilii. Drugi oltar groba sv.Magdalena spokornica in čedne vica. Spodaj interesnante kopije: Wahre Abbildung der Gnaden Mutter zu gross Maria Zell 1817.

3. oltar, groba in interesnatn a Pieta in doprsen svetnik v duhovniški obleki. Ob tem oltarju rezljana Madona v oblakih, obdana od angeljev - novejšega datuma. Na pilastrih na konzolah lepi 4 cerkveni očetje(zapadni) , rokoko.

Zunaj na juž.steni lavret. kepele dve kapelici, v eni Pieta pod križem, v drugi grob Kristusov, nad njim prazen križ in 2 angelja. Skoro nenavadne velikosti so figure iz 2.pol.19.stol. Za lavret.kapelo - kalvarija.

V zvoniku za prezbiterijem zazidan baročni portal- lep.

Nad tem v baročnem okviru napis v kamen vklesan. Od spodaj ga ni mogoče prečitati. Precej defektén. Zdi se mi, da sem prav čital letnico 1636, o položitvi temeljnega kamna. Na juž. strani prezbiterija poslikana kapela z lepim rokoko kipom M. božje z detetom. Nad vhodom v zakristijo v baročnem okviru napis v kamen: W:H: S, A: C: F: V: S: G: S: F: 1: 6: 40. 4. Jan. ist. diesser Kirche ausbav't worden.

Nad vhodom v samostan baročni portal z nišo in kipom franč. svetnika z letn. 1692

Stele, IV, 10. sept. 1920, str. 6 - 11.

Slika sv. Trojice v vel. oltarju je kvalitetno dobra in nosi znake postanka v 17. stol.

5 oltarjev iz 18. stol. v štukmarmorju z dobrimi pozlačenimi kipi in razmeroma dobrimi slikami. Križani v 3 (vzh.) oltarju sev. ladje utegne biti Jantl, spominja močno na Kremser - Schmidta.

Dobra z reljefi okrašena lesena polihromirana prižnica.

1694 loretanska kapela

1752 kapela sv. Anja v stari cerkvi

1755 prezidava cerkve

1736 novi veliki in 4 str. oltarji.

1780 zvonika ob fasadi.

Prostro baročna dvorana s poltavnimi kapelami (po 3 na vsaki strani) z emporami. Na zap. poseben stavbinski del za kor. Prezbitarij ožji od ladje. Stene obogatene s pilastri z golšastimi kapiteli - zidci. Čez prosto ločne proge, vmes križasti oboki. 4. sta arhitekturna v prezbiteriju.

Glavna fasada pred stolpoma ob straneh visoko ravzita v višino, okrašena s kipi.

Prezbiterij v zap. delu nekdanje prvotne cerkve.

Brollova slikarija kviri prostor.

Nad portalom v zakristijo od zunaj napisna plošča: W.H:V:S,A:C:F:V:S:G:S:F,
1:6:4:0. // 1:jan:ist

dise Krich avsbavt worden.

V zap. zvoniku je zazidan prvotni vhodni portal in nad njim napisna plošča (slabo ohranjena) : Den 15te Jvny 1636 ist.... anfang l.. wonnen vnd aus lavt.....
bavt worden.

Fasada, dva stolpa pilastri, dvonadstr. srednji del z atiko s piramidami ob strani in figuro v sredi, v nišah dva kipa. Kamnit portal s skupino sv. Trojice
Stele, CXIII, 17.8.1948, str. 58 - 59.

Slika na stropu refektorija ima podpis (Sv. Trojica) - Fr. Wencesla^{us} Pannosch
Anguste pinxit 1758.

Stele, CXXV, 21.2.1939, str. 36.

Die Barok - Kriche zur heil. Dreifaltigkeit, ein ansehnlicher Bau mit zwei Fassade - Thürmen einschiffig mit Seiten - Capellen und Emporen darüber. Hinter dem Resbyterium noch ein Thurm, welcher der alten nach Osten gerichteten gotischen Kirche angehört. Die Kirche ist im Innern al fresco vom Italiener Brollo ziemlich gut bemalt.

N.F.

MDZK: št.13, 1.1887, str. CXVII, Notizen von
Consrvator Graus.

Franč. brat Klarencij Lochbichler je naredil vel. oltar s tabernakeljem, prižnico, Marijo na tronu obdano od angelov, krstni kamen in dobrega pastirja. Naredil je iz lesa, ki posnema kamen.

Zg. Danica, 1.1876, str. 104.

Bronasta tabernakeljska vratica in nova srebrna monštranca, delo pasarja
Magerja.

Glasnik najsvetejših src, 1.1912, str.35

str. 35 slika tabern. vratc.

Maribor.

/naslovna stran/ podoba ž.c. z podnapisom : Sv. Trojica na Goričkem .-
L. Möglich sc.

/str. 230/"Cerkev sv. Trojice ni bila v svojem začetku sedanje velikosti
in lepote, tudi ni bila farna cerkev, ampak podružnica stareje cerkve sv.
Lenarta; še le leta 1786. je postala samostalna fara. Pervi fajmošter je
bil Filip Kern..... Holmec, na katerem so se luči prikazovale, je
bil lastnina Bolfenk-a Stubenberg-a, čigar gostoljubnost in dobroserčnost
ste bili povsodi znani, in ki je v cmureški grajsčini prebival. Njega je
šlo prositi nekaj mož, da jim provoli na onem hribcu postaviti novo cerkev."

/str. 231/ " Na Vidov dan 1636 so sekovski škof Janez Mark položili
prvi kamen, kar priča v plošo zrezan nemški napis, vzidan v predni zvonik.
Leta 1640 je bila cerkev dogotovljena.
.... Dogotovljena cerkev ni bila takošna, kakoršna je sedaj; le predni del
sedanje cerkve je obsegala s prednim zvonikom, ki ga ljudstvo navadno
zvonik sv. Duha imenuje. Bila je postavljena z altarjem proti jutru,
kakor so večidel vse cerkve, vrata so bile obrnjene proti zahodu, kjer s
stoji zdaj prvi ali veliki altar.

/str. 231/....." dobri Bolfenk Stubenberg je sklenil na svoje stroške priskrbeti sliko presvete Trojice; toraj pokliče slovečega slikarja, ki je pa bil luteran, v svoj grad, da se dela loti. Izverstno je izpeljal to naročilo. Kdorkoli je sliko videl, se je čudil nad njo, in še zdaj človeka osupne, ako njo resno pogleduje. Umetnik sam je odrevenil, ko je orodje položil na stran in dogotovljeno sliko bolj na tanko ogledal. Poprijena ga neka groza in strahota; zdaj mu je milo za razjokati, zdaj mu zipet nek nemir serce stiska; iskal je nekaj, pa sam ni vedel kaj, sam pri sebi je djal: ne moja, ampak z mojo roko je neka druga skrivna roka dodelala to podobo! In glej! zadel ga je žar božje milosti; počel je razmišljevati zmote svojega krivoverstva, dospel je na pravo pot, postal je katoličan....."/str. 232/

/str. 232/ " Grof Stubenberg ~~ni~~ je dosegel, da je za sv. Trojico pridobil očete sv. Avgušтина za duhovne pastirje. Leta 1665. so bili Avguštinčanci slovesno od sekovskega škofa Maksa Gondolf-a vpeljani in cerkev se jim je popolnoma izročila.

..... leta 1667 so škof Maks Gondolf cerkev z veliko slovesnostjo posvetili; poprej namreč je bila le blagoslovljena. Od zdaj je sv. Trojica postala imenitna romarska cerkev..... "

/str. 233/ " Na stroške žene grofa Trautmansdorf-a, Elizabete, se je pristavila k cerkvi 1693 zala lavretanska kapela, ki je še sedaj najljubše mesto goreče pobožnosti za romarje..... Podoba Marije lavretanske je ~~ki~~ bila na dan male Gospojnice 1694 na novi tron nad altarcem postavljena, pri tej slovesnosti se je vse terlo ljudstva....."

....."Leta 1707. je dal na svoje stroške grof Herberstein, posestnik grada Hrastovca, iz rezanega kamna tlak po cerkvi položiti....."

....."..... kuga je pojenjala, nadloga minula. Iz zahvalnosti po pristavili zato 1712 k cerkvi proti poldnevu kapelico v čast sv. Roku....."

.... /str. 233, 234/ Cerkev je bila kmalu premajhna za tako veliko število obiskovalcev, zato so začeli zbirati prispevke za razširitev cerkve. "Sklenilo se je, da se cerkva podaljša proti izhodu, in altar naj bo obrnjen proti zahodu, kakor še stoji dan danes. ~~Delo~~ Delo se prične l. 1735. Med tem pride v ta kraj grof Draškovič, iz slavne horvaške rodbine. Dobrosrčni žlahtnik na prvi pogled presodi, da bo pri vsem tem vendar še cerkev premala; toraj ponudi potrebne pomoči, ako se pokrajni zid za poldrug seženj na desni in levi strani v širino pomakne. Se ve, da je bila njegova ponudba z veseljem in zahvalo sprejeta, in tako se vsa stavba prenaredi. V štirih letih je bilo celo težavno delo dogotovljeno. Tudi notranja lepota ni zaostala; postavili so zali glavni altar in po straneh štiri druge laturje. Tri leta pozneje so si umislili podobe četrtih cerkvenih učencov, ki še zdaj altar kinčajo. Dosihmal je imela Trojička cerkev le eden zvonik, ki je bil s prvo malo in tesno cerkvico sozidan. Sklenili so dva nova zvonika postaviti. Posebno hvala zasluži pri tej stavbi prior Kolumban Schwatt; po njegovem trudu sta bila na izhodnem kraju cerkve dva visoka zvonika, eden na desni, drugi na levi strani postavljena. Celo delo ni dalje kakor dve leti terpelo. Spravili so v nova zvonika lepoglasne zvonove, ki pobožne romarje prihajajoče milo pozdravljajo in odhajajočim prijazno lahko pot zvonijo. Leto poznej je bil novi kos samostana, ki cerkev s poslopjem veže, postavljen, in tako je dobila cerkev s samostanom sedanjo podobo. "

/str. 235/ "Pervi župnik je bil Ferdinand Skocilly 1811- 1817. Ta je dal veliki del samostana razdjati in raznositi.
 Leta 1854. se je Trojička fara izročila očetom Frančiškanom, ki od 23. julija onega leta s pomočjo duhovnih sosedov duhovske opravila oskerbijo jejo.
 Zvonika, ki na izhodni strani cerkve stojita, merita na višino po 28 sežnjev. Oni na desni je dobil 1865 novi plašč, bil je do drobnega novo pokrit, njegov sosed enakega prosi; utegne ga v kratkem dobiti; priprave k temu so že nasnovane. Zvonik proti zahodu, tik velikega altarja, je bil spervega viši; 1796 je bil i od nevihte poškodovan in za nekoliko znižan.

Zvonov v vseh treh zvonikih je pet, najtežji ima 28 centov. Najstarejši zvon je 1848 poknil, zato je bil prelit in sedaj služi za mertvaški zvon. Ako v prostrano cerkev stopiš, ki je ne davno vsa ponovljena, boš opazil na levi in desni strani nad seboj prehod ali kor. Notranja votlina po dolgem meri 21, širina poldevet, visokost osem sežnjev. Tlak je iz rezanega četirivogelnatega kamena. Na glavnem altarji se prezreti ne sme imenovana slavna podoba sv. Trojice. Obličje Sinu Božjega je polno t milobe in ljubeznivosti; obličje Boga očeta resnobno; ostrost in pravičnost se mu bere na očesu, in znana je govorica med ljudmi: da človek s hudo vestjo pogleda Boga očeta na oni podobi prenesti ne more.

Po strani se najdejo sledeči altarji, in sicer na desni strani je 1. altar s podobo žalostne Matere Božje. 2. Sv. Miklavža Toletina. 3. Altar s podobo sv. Roka. Na evangelski strani stoji 1. altar s podobo križanega Jezusa, ki je resnično delo mojsterske roke. 2. altar sv. Monike in sv. Avgustina. 3. Sv. Florijana. - Pod lepoglasnimi orgljami stoji nov altar Marije čistega spočetja. Altarja sv. Roka in sv. Florijana sta bila 1855 od milestljivega knezoškofa sekovskega Otokarja o priložnosti sv. birme posvečena.

Nad ~~žagradom~~ žagradom je molitevnica ali oratorij; tukaj najdeš veliko zahvalnih slik; ktere so darovali pobožni, ki so v boleznih, v hudi ~~sili~~ sili, ali kaki drugi nesreči se sv. Trojici zaobljubili in čudovito pomoč dobili. Nekateri so od zanimivih oseb, n.pr. ona od grofa Kienburga in od grofa Scapary-a.

Fr. Šrol: Sv. Trojica v slov. goricah. - Drobtinice za leto 1869, leto XX, 1869, str. 229 - 236

Emil Kühnel v razpravi Kunst und Künstler in ihrer Förderung durch die steir. Landschaft vom 16. bis 18. Jahrhunderte (Studie aus den Rechenbüchern und Acten des Landesarchives) navaja letnice, ko so za stavbe prispevali stavbni stanovi ... 1676: Dreifaltigkeit in Windischbicheln (A.202).

... 1677: - 11 (A.21).

Beiträge zur Kunde steiermärkischer Geschichtsquellen 16. Jhrg., Graz 1879, str. 118.